

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 67.50
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 171.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 30. julija 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Novi koalicijski zakon.

Pravosodno ministerstvo predloži jeseni držav. zbrpu novi koalicijski zakon, ki ima stopiti v veljavo istočasno z novim kazenskim zakonom. V pojasnilih k zakonu se pravi, da se proglašajo za kaznivo delodajalca ali delojemalca omejevat v njegovi svobodni odločitvi glede oddaje ozir. sprejetja dela, če je storilec delal z namenom izsiliti pogodbo gotove vsebine, osobito če je hotel delodajalec skleniti pogodbo, ki meri s pomočjo ustavitve dela na znižanje meje ali sploh na druge neugodne delovne pogoje, ali če je hotel delojemalec pogodbo, potom katere bi bilo mogoče s skupno ustavitvijo dela doseči višjo mezo ali sploh ugodnejše delov. pogoje. Kaznivost tedaj povzroča namen izsiliti pogodbo nanašajočo se na delovne pogoje. Iz slučajeve, ki so se opazovali ne le v Avstriji, ampak tudi v vseh drugih državah, je jasno, da je svoboda delovne pogodbe po teoretičnih uplivih tako omejena, da je remediura nujno potrebna. V nekaterih državah so že nastopili proti takim zlorabam z zakonskimi določbami, v Avstriji doslej nismo prišli dalje ko k predlogom in nasvetom, dasi ni mogoče tajiti aktualnosti tega vprašanja.

Nova zakonska predloga je zavržla načrte, ki merijo na premo sedanega značaja ali na grožnje s kaznimi, ker dozdajni zakon v tem oziru popolnoma zadostuje. Predloga koalicijskega zakona pa ni mogla prezreti očitnega nedostatka obstoječega zakona, ki se omejuje na obrambo proti terorističnemu vplivu na mezdno stavko.

Ta nedostatek se da historično razlagati tako, da se v času, ko se je zakon izdal, ni mislilo na stavke druge vrste in se pri takratnem položaju tudi misliti ni moglo. Danes tvori izsiljenje ugodnejših delovnih pogojev le del koalicijskih ciljev. Danes se je mezdni stavki pridružila še stavka maš, ki zasleduje popolnoma drugi smoter, n. pr. priznanje organizacije, priznanje zaupnikov, odpuščanje ali omejitve sprejetja delavcev, ki niso člani organizacije, ali delavcev gotove politične smeri, ali onih, ki se stavki ne pridružijo, odpuščanje nepriljubljenega delovodja, zopetni sprejem odpuščenega delavca itd.

Predloga ima namen, tako neopravičeno podpiranje stavke kolikor mogoče onemogočiti; nihče ne sme biti prisiljen, da bi se vpisal v organizacijo, katere načel ne odobrava, bodisi da zasleduje gospodarske ali druge cilje. Predloga ima namen varovati pravo svobodne samoodločitve posameznika glede oddaje ali sprejetja dela in proglašajo za kaznivo, če se komu s pritiskom omejuje ta svoboda.

Nova formulacija § 3. koalicijskega zakona določuje, da je delojemalec kazniv, če z grožnjami ali silo skuša delodajalca prisiliti k odpustu ali sprejetju gotovih delavcev. Delodajalcu ne sme biti odvzeto zakonito pravo samostojno odločevati o sprejetju ali odpustu delav. moči svojega podjetja. V bodoče bo tudi posamezni delodajalec proti svojim poklicnim tovarišem samostojnejši in neodvisnejši, kajti ne le v slučaju koalicijske, ampak tudi če koalicijska ne ob-

stoja, je prepovedano, da bi delodajalec s pritiskom na drugega delodajalca skušal temu omejiti ali onemogočiti pravico, da ponuja delo po svoji volji. Ta določba je tudi v interesu delojemalcev, ki bodo obvarovani pred izgubo dela vsled pritiska na delodajalca. Tako postann zakon splošna norma za obrambo delovne pogodbe.

Kot kazen za prestopke zakona se določa zapori do treh mesecev ali globa do 1000 K; dozdej je bilo možno spremeniti zaporno kazen v globo samo v gotovih okolinostih.

Politična kronika.

ZANIMIVA STATISTIKA.

Govor ogerskega domobranskega ministra v ogerskem parlamentu ob priliki razprave o rekrutnem kontingentu je vzbudil dokaj pozornosti, ker se je prijetno odlikoval od navadnih takih govoranc. Navedemo tu le njegovo statistiko, kolikšen krvni davek plačuje prebivalstvo v različnih državah. L. 1909 sta znašala avstrijski in ogerski proračun skupno 3.405 milijonov kron, kar znaša pri 50 milijonih prebivalstva 74 kron na osebo. Skupni izdatek za c. kr. armado in domobranstvo je znašal 509 milijonov kron ali 13.73% celega proračuna, t. j. 10 kron na osebo. Ako odštejemo 59 milijonov za vojno mornarico, ostane 450 milijonov kron za vzdrževanje 395 tisoč vojakov (0.79% vsega avstrijsko-ogerskega prebivalstva). Od tega števila vojakov je 314 tisoč mož skupne armade, 43 tisoč avstrijskih, 31 tisoč ogerskih domobrancev in 7 tisoč bosansko-hercegovinske vojske. V Rusiji je sedaj 147 milijonov prebivalcev; državni proračun je znašal 6.600 milijonov K ali 45 kron na osebo. Izdatkov za armado je bilo 1.620 milijonov kron, ali 24.5% proračuna in 11 kron na vsacega Rusa. Armada je štela skupno 1.320.000 kron ali jeden odstotek prebivalstva. Italija ima 34 milijonov prebivalcev. Državni proračun je znašal dve milijardi kron ali 59 kron na osebo. Vojni proračun je znašal 430 milijonov kron ali 21.5% vseh izdatkov in 12.65 kron na osebo. Stojče vojske je bilo 293 tisoč mož ali 0.81% prebivalstva. Nemčija ima s 63 milijoni prebivalcev državni proračun 8.200 milijonov kron ali 130 kron na osebo. Stojče vojske je 600 tisoč mož ali 0.95% prebivalstva. Ta armada stane na leto 1.657 milijonov kron; 20.2% vsega prebivalstva ali 26 kron na osebo. Francija ima z 39 milijoni prebivalstva državni proračun 4 milijard, na osebo 103 krone. Armada 610 tisoč mož stane na leto 1100 milj. kron ali 27.5% vsega prebivalstva in 28 K na vsakega prebivalca. Stojča vojska znaša 1.56% celega prebivalstva. Na Avstrijsko-Ogskem je torej vojak vsak 126. človek; jeden vojak stane na leto 1.164 kron; na Ruskem je vojak vsak 111. človek, v Italiji 116, v Nemčiji vsak 105, v Franciji vsak 64, človek. Jeden vojak stane na Ruskem 1.060 K, v Italiji 976, v Nemčiji 2.063, na Francoskem 1.278 kron.

DELO V OGERSKEM PARLAMENTU.

Obstrukčne grožnje Justhove frakcije se niso izpolnile. Vlada je določila drž. zboru za poletno zasedanje natančno določen program. Želela si seveda v prvi vrsti, da bi se dovolil začasni proračun in ni bilo na ta način konec ex - lex stanju, ki je v tem oziru vladalo na Ogskem že od začetka tekočega leta, nadalje, da bi bil dovoljen rekrutni kontingent, ker se še letos niso vršili na Ogskem nabori, konečno, da bi se odobrilo 500 milijonsko posojilo in trgovska pogodba z Rumunijo. S tem programom je stopil Khuen pred konferenco klubovih načelnikov, katero je sklical po otvoritvi ogerskega državnega zbora predsednik istega Berzeviczy. Poslanec Justh je tedaj izrazil željo, da se njegova stranka želi držati starodavne navade: predvsem mora namreč drž. zbor s posebno adreso odgovoriti na prestolni govor. Grof Khuen je ustregel Justhovi želji — in pokazalo se je, da je napravil s tem dobro taktično potco. Adresna debata je sicer trajala celi mesec, a zastopniki vseh strank razun Hrvatov so imeli v njej dovolj prilike podati svoje tožbe in izraziti svojo nevoljo, katere se je v predvolilnem in volilnem času nabralo več ko dovolj. Adresna debata je služila za strelvoud nabrani elektriki — in po adresni burji je nastal v zbornici popolen mir. Začasni proračun je bil odobren po štiridnevem posvetovanju, rekruti po dvodnevem, a dovoljena je tudi že trgovska pogodba z Rumunijo. Gre se sedaj edino še za 500 milijonsko posojilo, katero bode nedvomno tudi dovoljeno in s tem bo imel Khuen svoje državne neobhodnosti in bode šel s svojo kimovsko večino mirne duše na počitnice. Hrvati se še doslej zaradi nejasnega svojega razmerja do peštanske vlade in bana dr. Tomašiča niso oglašili k besedi.

OBISK KRALJA PETRA NA DUNAJU?

Čez Berlin se nam poroča, da se bode minister Milovanović v Marijinih toplicah na Češkem dogovarjal z grofom Aehrenthalom o podrobnostih obiska kralja Petra na Dunaju. Ta obisk bi se imel vršiti meseca oktobra. Vesti o obisku kralja Petra na Dunaju smo slišali sicer že večkrat, a uresničile se niso nikoli. Letos so bolj podobne resnici, a to vsled tega, ker je bil srbski kralj i v Petrogradu i v Carigradu sijajno sprejet in se je sedaj tudi podpisala trgovinska pogodba. Seveda ne more biti o kakem intimnejšem razmerju z Dunajem niti govora.

ODGOVOR HRVATSKO-SRBSKE KOALICIJE BANU.

Včeraj popoldne je bila končana seja hrv.-srbske koalicijske in je bil storjen sledeči sklep, ki se je naznanil banu: »Ker je z najvišjim odlokom Njegove ces. in kr. apost. Veličanstva, s katerim demisijska Vaše Prezvzišenosti ni bila sprejeta, pakt med Vašo Prezvzišenostjo in hrv.-srb. koalicijo, sklenjen v Budimpešti 25. jan. 1910., iz veljave, a Vaša Prezvzišenost želi dogovor za ureditev novega odnošaja, zato hrv.-srb. koalicijska — pridržujoč si nasproti Vaši

LISTEK.

Vanda.

Novela.

Spisal Josip Premk.

In gospod Cklincklon je pripovedoval o vsem mogočem: o najlepših slikah, ki jih je videl kdaj v svojem življenju, ki pa se je že nagibalo, kakor je pričala njegova pleša, k pusti jeseni, o zabavah in potovanjih, o vsem mogočem, kakor automat, ki zaigra vsak hip kaj novega in mi smo ga poslušali in mislili menda vsak svoje misli, dokler se ni gosp. Schönerjeva naveličala prijazne zabave gospoda Cklincklona in dejala počasi in razločno:

»Gospod je morda od vožnje truden — Viktor pokaži stanovanje! — Do večerje se lahko nekoliko odpočije«, je dodala prijazno, a jaz sem se zahvalil, nakar se je porinil Viktor, da mi do večera razkaže nekoliko okolico gradu, k čemur sem z veseljem pritrtil.

Krenila sva med cvetličnimi gredami proti gradu, ki je bil podoben s svojimi belimi stenami in velikimi okni bolj kaki večji mestni hiši kot grajščini, ki je bila zidana pred bogve koliko leti.

S poslednjimi žarki se je upiralo solnce v visoko grajsko streho, da je žarela v čisto rdeči luči.

»Vidite, v onem koncu, kjer so na oknu višnjeve gardine — tam sta vaši sobi«, mi je pokazal Viktor.

»Zjutraj vas bo prvega pozdravilo solnce in zvečer bo sijalo vam najdalje«.

Zadaj za gradom se je vzdigal svet v lahni vzpetosti do bližnjega brda. Borovci in smreke so rastle vsekrižem in par klopi sem tudi zagledal med drevjem.

»To je ljubljeni kraj moje sestre Vande«, je dejal Viktor in pokazal proti griču. »Na vsežgodaj čepi na kaki klopici in riše, kot da se gre za stavo. Sicer pa tudi meni tukaj bolj ugaja kot doli pod gradom.«

Senca gradu je legala po holmu vedno višje in višje, počasi je jelo temneti nebo in Viktor je opomnil, da bi bilo dobro pogledati, če so spravili moje stvari na pravo mesto.

Prikimal sem in sem se počasi napotil, da prestopim na prag njene rojstne hiše.

III.

Deževen dan je bil, žalosten in pust, umazana megla je visela čisto nizko nad gradom, da je bilo celo v verandi mračno in za slikanje pretemno. Zato sem popustil copič in paletu in odšel v svojo sobo. Tiho je bilo v gradu, kot da sem jaz edini prebivalec, nibilo na hodnikih nikogar na dvorišču, tudi govornice nisem slišal od nikoder kot da je vse spalo ali izumrlo. Ali tega sem bil skoro, že vajen, ker v celih štirinajstih dneh, ki sem jih preživel v Jagodicah, nisem slišal nikoli velikega hrupa ali vrišča, kvečjemu če se je kdaj bolj glasno zadril gospod Schöner s svojim vedno osornim glasom nad kakim poslom ali če je zavekal kje na dvorišču s svojim neprijetnim

glasom stari pav. Vse se je vršilo z neko dolgočasno tišino, malomarno skoro in zaspano, kot da ima sleherni hip prenehati v tem gradu vsako življenje. Tuptam so se včasih začuli na koridoru počasni, drsajoči koraki gospe Schönerjeve, par polglasnih besed s tem ali onim, potem je zopet mirovalo vse, kot da se vsakdo boji predramiti to pusto tišino z glasno besedo. Še služinčad je menda opravljala svoj posel molče, saj do moje sobe niso nikdar prišli glasni pogovori hlapcev in dekel in tako sem se prilagodil temu mrtvemu življenju tudi jaz in ostajal tudi v prostih urah skoro vedno v svoji sobi. Gospe Schöner nisem videl od tistega dne, ko sem prišel v Jagodice nikoli več, samo na hodniku sem čul včasih njen polglasen korak, nje tiho govornico, katere nisem hotel nikdar motiti s svojo navzočnostjo, ampak nasprotno: ako sem slutil, da bi morda koga našel, sem ostal nalašč še nekaj časa na verandi pri svojem delu ali pa v sobi. In ker se skupnega obeda in večerje itak nisem udeleževal, že takoj prvi dan mi je bilo na razpolago kakor hočem po svoji volji in jaz sem se z veseljem poprijel ugodne ponudbe in izrazil željo, da se mi donese vse v sobo — nisem prišel skoro z nikomur preveč v dotiko in živel takorekoč skoro vseh štirinajst dni čisto svoje življenje. Z gospodom Schönerjem sem se seznanil sicer takoj drugi dan, spregovoril z njim par besed, a drugače se je zanimal mož zame očitno mnogo manj nego jaz zanj. Iz malenkostnega pogovora z njim sem spoznal, da sta si s svojo soprogo popolnoma nasprotna značaja in da je podedovala Vanda svojo lahkoživost

Prevz. v vsakem oziru proste roke — izjavlja, da je voljna z vašo Prevz. stopiti v dogovor, da se najdejo temelji novega sporazuma in jamstva za njegovo izvršitev. Ta odgovor je popolnoma pravilen v analizi nastale krize in je koalicija postopala ustavno popolnoma korektno.

Dopisi.

Iz Dravinjske doline. Kakor je poročal „Narodni Dnevnik“ že na kratko, je dal naš velemodri skoro iz samih posili-Nemcev obstoječi okrajni zastop konjiški v naši popolnoma slovenski dolini postaviti popolnoma nemške kažipote, dasiravno je moral računati pri tem na to, da bodo imeli ti kažipoti, ki zasmehujejo vse prebivalstvo, le kratek obstoj ter da je torej ves za to porabljen denar vržen v blato. Kažipoti so se sedaj res v splošno odobravanje večine treznega ljudstva pomazali in deloma tudi izruvali. Človek bi mislil, da bode okr. zastop, ako je ta res za to izvoljen, da čuva in zastopa koristi svojega okraja, srečala vsaj sedaj pamet in bode dal postaviti slovenske kažipote, toda pri našem obderitskem okr. zastopu se vsak vsteje, ako misli o njem logično. Vzdržuje se govornica, da se je izrazil predsednik okr. zastopa „znani“ loški Posek približno takole: „In če Slovenci še 60krat pomagajo in poderejo table, jih bom dal 60krat zopet postaviti. Dokler sem jaz „obman“ se bode delalo, kakor jaz hočem.“ Tako torej! Temu „velmožu“ ne zadostuje njegov pašalik v Ločah, on bi rad valpetoval nad celim okrajem! Človek, ki mu teče prav gladko materni — pardon slovenski — jezik, ko je treba loviti različne nerazsodne kaline na svoje nemškutarske limanice, se drzne slovenski jezik tako zapostavljati? Od nekdaj so bili v našem okraju če že ne samoslovenski pa vsaj dvojezični kažipoti, sedaj pa pride neki graščak, ki ima za svoje odjemalce opeke skoro izključno le Slovence, ter zakomandira nad zaslepljenim ljudstvom, ki ga je izvolilo na to mesto. Ali zasluži še nadaljnega zaupanja človek, ki tako v prah tepta najprimitivnejše pravice našega ljudstva in ki poleg tega meče denar kar tako samovoljno iz okrajne blagajne?! Slovensko ljudstvo Dravinjske doline, ako je še v tebi nekaj enega zdravega zrna, one moči, s katero so nekdaj tvoji možje, tvoji fantje otepali in premagovali vse tvoje sovraže, najsi so bili Turki, Italijani ali Nemci, zdrami se že enkrat, stopi zopet v boj za tvoje pravice kakor nekdaj, ko se je šlo za staro pravdo! Otrsi se gadov, ki te more, in izreži slične rak-rane iz svojega slovenskega telesa. — Onim pasje-suženjskim dušam in oboževalcem Posekovim pa bi želeli prav od srca, da bi se zanje povrnili zopet oni časi, ko so smeli privandanci in ponemčurjeni graščaki bičati svoje podložnike do krvi, ako mu niso dovolj pridno delali roboto! Ako bi se temu ali onemu rezali jermeni iz njegovih suženjskih pleč, bila bi to prav primerna kazen zanj, saj za sužnje so bile to navadne kazni! Slednjic pa opozarjamo one kroge, ki imajo in političis vodilno besedo — mislimo na vse faktorje slovenske kmečke zveze — da storijo že konec tem nevdržljivim razmeram. — Obrnite svoje bojno orožje proti našim nemškutarjem! Idite med ljudstvo ter jih poučite o narodnosti (vero lahko pustite, je itak močna), ako vam narodnost ni le fraza, dobra v boju zoper pristaše narodne stranke. Pri nas je treba le narodne izobrazbe, in različne Poseke, Pučnike, Lavriče in dr. take — iče bo odnesel veter, kakor jesensko listje, ko je dozorelo.

edino od njega, ki je kazal z vsako kretnjo nek aristokratski ponos, a obenem tisto nepremišljeno drznost, ki je temnela in ginevala tako jasno in izrazito v neki prikriti otožnosti njegovih zamišljenih oči, da sem opazil ob najinem srečanju v njegovem bledikastem obrazu neko nezadovoljnost, ki ga je delala čemernega in osornega ...

»Torej le potrudite se in napravite po njenem okusu in želji«, mi je priporočil v vsej svoji močati zunanosti in se mi je zazadel tisti hip nezatna igra ča lastne hčere.

Morda bi bilo njemu tisočkrat ljubše, da bi ostala veranda kakor je bila, brez vsake slike, za katero itak ni imel ne pojma ne čuta, a ker je tako hotela Vanda in je Cklincklon suženjski ubogal vsak njen migljaj, se je zato zavzel in navidezno navduševal tudi on, ki se je v duši čutil gotovo ranjenega, da nima pravice gospodariti niti v lastnem gradu. Toda Vanda je želela tako — ta Vanda, ki ni hotela stopiti pred me, ampak mi je po Matildi izrazila, kaj želi za svojo ljubljeno verando: alejo obzarjeno od večernega solnca, s cvetočimi lipami in tisto mamljivo svetlobo, ki jo bom zamogel pogoditi morda samo jaz. — In zakaj samo jaz? sem se povpraševal večkrat, ko sem premišljeval njeno po Matildi izraženo željo. — In zakaj ravno alejo, obzarjeno od večernega solnca in cvetočimi lipami? — Ali me hoče mar dražiti s spominom na tiste večere in se še sedaj norčevati z menoj? — Še vedno je, kakor je bila: hči prevzetnega aristokrata, ki misli, da moram tudi jaz, ako hočem zaslužiti nekaj denarja, ukloniti pred njo svoj plebejski tilnik.

In bolj kot kedaj drugače sem začutil, da delam kot hočejo drugi, da jih ubogam brez pomisleka — ali to odgovarja mojim jeklenim nazorom ali ne — in

Štajerske novice.

Mestna občina celjska nam je dala včeraj v onemogli ježi svoji z vidnih mest v javnih lokalih strgati plakate, ki vabijo na sokolsko slavnost. Ako ima pravico k temu, o tem izpregovore višje inštanca. **Protestiramo pa proti surovemu in žaljivemu postopanju stražnikov tukajšnje mestne občine, obnašanju, katerega je pač zmožen kak hlapec v kakem zakotnem rovtarskem gnezdu, ne pa policaj autonomnega mesta.** Ni nam naperjen naš glas samo proti tem individuum, saj so izvrševalni organ gotove klike, naperjen je tudi proti onemu predstojniku mestne autonomne občine, ki ima odločevati o pravnih sporih. Dolžnost tega sodnika pravice in predstojnika mestne straže je, zabičati svojim ljudem dostojnost, ki je med poštenimi ljudmi običajna, ne pa da se zadiravajo nad popolnoma nedolžnimi ljudmi. Toda, saj vemo da so naše besede bob ob steno. Saj ga vodi pri vsakem koraku nacionalni šovinizem in stražnik dobro ve, da stori s svojim obnašanjem temu gospodu kvečjemu uslugo. Opozarjamo naše poslance, da se informirajo o dostojnem obnašanju celjskih policistov in se pritožijo pri tozadevnih instancah.

Sokolski zlet v Celju se bliža! Loči nas od te znamenite slavnosti v Celju le še 14 dni! Rodoljubi, slovenske žene in dekleta po celem Sp. Štajerskem in po celi Sloveniji, pripravljajte se na obisk te slavnosti! Prijave sokolov in tudi že občinstva za udeležbo so tolike, da se je slavnostni odbor odločil za preselitev cele slavnosti pod milo nebo: na velikem Majdičevem travniku se bode vršila javna telovadba in velikanska ljudska veselica kakor je še Celje in Sp. Štajer nista videla. Obeta se nam velik obisk iz Ljubljane in Zagreba; mislimo, da ne zaostane ta dan tudi Savinska dolina, naše narodno Posavje, Maribor in solčne Slovenske gorice! Pridite bratje, sestre, vsi na našo narodno slavlje, pridite v množicah, da bodemo čim slovesnejše obhajali otvoritev prvega „Sokolskega doma“ na Štajerskem!

Damska seja za Sokolsko slavnost. Vse cenj. dame, ki hočejo sodelovati pri sokolski slavnosti, so vabljene za danes zvečer ob 8 uri k seji v čitalnico v Narodnem domu.

Dr. Benkovič o obstrukciji v štaj. dežel. nem. zboru. „Slov. Gosp.“ priobčuje poročili o shodih, katere sta imela dr. Vrstovšek in dr. Benkovič minulo nedeljo v Solčavi in Lučah. Iz poročila o dr. Vrstovškovem govoru imamo omenjati, da je grozil trem naprednim učiteljem v gornjegrajskem okraju z demucijami (čast mu!). Dr. Benkovič je pa zatrjeval, da bodo klerikalci na jesen v dežel. nem. zboru dalje obstruirali. Ali ni zanimiv razložek med dr. Koroščevim in dr. Benkovičevim govorom? Jeden se pridno izogiba vsaki izjavi o nadaljnjem boju, in tega izjava bo vsekakor merodajna; drugi, začetnik ponesrečene obstrukcije, pa napoveduje boj, ker ve, da njegova izjava itak ničesar ne izda. Za volilce je pa slednjic dobro! Tako igrajo klerikalni po-

da sem grešil zoper svoje prepričanje, ker sem napravil iz umetnosti — dninarski poklic, o katerem lahko razmotriva tudi gospod Cklincklon.

Take in enake misli so me nadlegovale često, kadar sem prišel na verando, da nadaljujem započeto sliko, ki jo bo morda zasmehovala, a si nisem mogel kaj, da bi je ne ustvarjal prav takšne, kakršno je želela in kakršno sem nosil v duši vsa tri leta. In vendar se mi je usiljevala misel, da je vse le dogodek čudnega slučaja, katerega je hotela izkoristiti, saj ona ni mogla misliti, da pridem v Jagodice ravno jaz in je moralo biti torej v njeni želji, da se okraši veranda na tak in na tak način ... vendar nekaj resnega. Morda je imela v mislih prej vse drugo sliko, a ko je začela o mojem prihodu, se ji je zahotelo po maščevanju in odločila se je nalašč za stvar, ki naj me ob vsaki potezi, ob vsaki črti spominja na čas, ko mi je srce krvavelo ljubezni do nje ... Hotela mi je morda s tem dokazati, da ni čutila zame nikoli druzega kot željo, da me muči in trpinči, ker sem se drznih dvigniti pogled do nje, ki čuti v sebi toliko časti in ponosa, da si smatra celo v nečast srečati ali sestati se z menoj, ki nisem drugega, kot uboga plebejska para in od njene milosti — plačan delavec. Mnogokrat se mi je zahotelo, da bi popustil vse skupaj, uničil še tisto, kar sem napravil, da ne bi ostal v njeni oblasti niti najmanjši moj sled, a ob takih trenotkih sem se spomnil vedno na tisto jutro, ko sem jo videl, ne da bi me ona opazila in se je prikradla v moje srce neka tolažeča zavest, da me ne sovraži in da je morda tudi njej drag spomin na tiste čase ...

To je bilo tretji dan po mojem prihodu v Jagodice.

Dalje prihodajic.

litiki politično komedijo, ljudstvo pa plačuje, trpi in vpije klerikalnim poslancem na komando slavo!

v Nemškutarske kandidate za občinski odbor v celjski okolici je priobčil ptujski „Štajerc“ s člankom, katerega je prepisal iz celjske „vahte“.

V tretjem razredu so sledeči možaki štajercijanski kandidati: Dirnberger Jože, Ostrožno, Gajšek Jakob, krčmar, Sp. Hudinja, Jezernik Martin, Zg. Hudinja, Kodela Martin, Dobrova, Ocvirk Anton, Gaberje, Ocvirk Martin, Košnica, Planinšek Janez, Medlog, Strenčan Janez, Levec, Velenšek Jože, Ostrožno, Vrečer Matija, Pristava.

V drugem razredu: Ban Karl, Babno, Kovač Janez, Babno, Krušič Janez, Lokrovec, Maier Martin, Košnica, Mirnik Jakob, Medlog, Mravlak Janez, Zagrad, Nahberger Janez, Ložnica, Strenčan Jurij, Lava, Vrečer Martin, Pečovnik, Zagode Miha, Ostrožno.

V prvem razredu: dr. Ambroschütz, Celje, Janič Jakob, Celje, Jarmer Jože, Gaberje, Leen Viktor, Lisce, Pfeifer Jože, Gaberje, Rebeuschegg Jože, Celje, Teppej Karl, Celje, Westen Avgust, Celje, Wobner (alias Bobnar) Franc, Sp. Hudinja, Zöchling Adolf, Gaberje. — Značilno je, da so se celjski Nemci vsi spravili v prvi razred, kjer se zanašajo na zmago, kmete so pa potisnili v 2. in 3. razred, kjer gotovo propadejo. V tej listi citamo tudi nekatera imena, katera so nemškutarji spravili brez dovoljenja v svojo listo. **Kdor je poštenjak, se sramuje biti kandidat propadle in Slovence zaničujoče nemškutarske sodrge!** Možje, ki vas psujejo Ambrosičevi listi in prijatelji za „slovenske pse“, ali vas ni sram, da ste posodili največjim sovražnikom svoje domovine in občine svoja imena? Ali hočete, da vas bodo zaničevali lastni bratje? Ali se bodele dali komandirati celjskim privandrancem in nemškim tolovajem? Naše ljudi ponovno pozivamo, da napno vse moči in pokažejo celjskim vsiljencem pot, od koder so prišli. Z izdajalci in odpadniki pa bodemo že obravnali ravno tako temeljito kakor s kvadrat-doktorjem Ambrožičem.

v Denarni vspeh Ciril in Metodove jubilejne slavnosti v Žalcu. V odborovi seji moške in ženske Ciril in Metodove podružnice za Žalec in okolico dne 28. tm. se je položil račun o dohodkih in izdatkih te slavnosti ter se je izkazalo, da znaša **čisti dobiček 1500 K**, kateri znesek se je odposlal kot jubilejni dar za Ciril in Metodovo družbo. Čast in priznanje gre vsem onim, ki so se trudili za vspeh te slavnosti, pred vsemi pa gospodu Benjaminu Kaneju in njegovi gospe soprogi.

v Okrajni šolski svet celjski je imel dne 28. tm. svojo redno sejo, v kateri so se vzele na znanje razne tekoče zadeve; priporočila se je neka prošnja za starostno doklado; ugodilo se je ugovoru nekega uda krajnega šolskega sveta zoper redno globo, ki mu jo je naložil krajni šolski svet; nekemu krajnemu šolskemu svetu se je dovolilo vporabiti obresti stavbenega zaklada; sklenilo se je ponovno urgirati rešitev zadeve glede šolske stavbe za celjsko okolico ker je mestni urad prepovedal nadaljno vporabo sedanjih prostorov za paralelke; odobrila se je kupna pogodba glede prodajo stare šole v St. Jurju ob j. ž., ponovno se je urgiralo izvršitev sklepa glede nabave dvojezičnega pečata za okrajni šolski svet; za krajnega šolskega ogleda v Petrovčah se je imenoval g. Franc Turnšek, pos. v Gorici namesto dosedanjega šol. ogleda g. nadučitelja Petrička, ki je odložil to mesto; pregledovali, oziroma odobrili so se računi krajnih šolskih zakladov; razpravljalo in ukrepalo se je glede spornih zadev med načelnikom krajnega šolskega sveta in šolskim voditeljem v Petrovčah; vzelo se je na znanje poročilo nemškega nadzornika o nadzorovanju nemške šole v Vojniku in poročilo slovenskega nadzornika o nadzorovanju šol v Galiciji in Zg. Ponikvi itd.

v Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic daje na znanje da je okr. deželni šolski svet štajerski na tozadevno vlogo „Zveze“ vse okrajne šolske svete na Spodnjem Štajerskem popoblastil, dovoliti potrebni dopust istim učiteljem in učiteljicam, ki se žele vdeležiti skupščine Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev v dnevih 6. do 8. avgusta t. l. v Novem mestu.

v „Celjski Sokol“ uraduje vsak delavnik od 6. do 7. ure zvečer in ob nedeljah dopoldne od 9. do 12. ure v svoji pisarni v Sokolskem domu. Tu se dobijo vse informacije za celjski sokolski zlet.

v Neverjetno! Pri Vrazovi slavnosti v Cerovcu bl. Ormoža se namerava točiti pivo od — nemškutarja Skorčiča v Ormožu.

„Čebelarjev god“ se imenuje igra, katero priredi „Bralno društvo za Breg in okolico“ dne 7. avgusta popoldne v „Skalni kleti“ pri Celju. Vsebinska je kratko ta: Čebelarjeva žena toži obupana svoji prijateljici, ki pride z Dunaja na poset, o razmerah, katere so nastale pri hiši odkar mož čebelar. Bere samo čebelarjeve liste in knjige, misli in sanja samo o čebelah itd. Življenje je postalo pri hiši nezno; ali grejo od hiše čebele, ali pa se loči žena. In potem sledi alegorija: Čebelni panj, matica (kraljica) v svojem ornatu in čebelice se spijo zimsko spanje. Samo tu in tam stegne katera nožico ali perutko. Solnce prisije in pripelje v roki nežno spomlad. Vse oživljajoči solnčni žarki zbudijo tudi čebele. Takoj so vse po koncu in pojejo plesoč (!) čast in slavo prišli spomladi. — Čebelar Vosek, po imenu Jože, se vrne od čebelarjeve seje prav zamišljen; ko ga čebele zagledajo, ga navdušeno slavijo v pesmi in mu čestitajo za god, ker je ravno dan sv. Jožefa, zahvaljujoč se mu, da tako očetovsko skrbi za nje, ker jim je naredil v najlepšem delu svojega vrta lično hišico. — Ko čebelarjeva žena vse to vidi, ji postane tako toplo pri srcu, da konečno izjavi, da se ne bode ločila, da pa tudi čebele ne smejo od hiše, dokler bode živela. — Pri igri sodeluje mnogo otrok kot čebele. Ker se bode vršila popoldan, je tudi ugodno za stariše, kateri hočejo pripeljati sabo svoje otročiče. Igra je idealno sestavljena polna humorja in smo prepričani, da ne bode pri srcu postalo toplo samo čebelarjevi ženi ampak vsakemu, kdor ne bode prilike zamudil in si igro pogledal. — Posebno še tudi opozarjamo na njo čebelarje. — Podrobnosti bomo še priobčili.

Iz davčne službe. Prestavljen je višji davčni upravitelj Emil Straczowsky iz Slovenj gradca v Brežice, davčni upravitelj Friderik Štemberger iz Sevnice v Brežice, Ivan Pernovšek iz Brežic v Slovenjgradec, Jakob Tobias iz Marijinega Celja v Sevnico, na novo imenovani davčni upravitelj Franc Vajda iz Šmarja v Celje in davčni oficijal Oton Stepic iz Celja v Šmarje.

V Za Ciril-Metodovo družbo se je nabralo na Karlovškov gramafon v veseli družbi v Narodnem domu v Celju K 2.

V Posredovalnico za nameščanje in po nemčevanje obrtniških in trg. vajencev je že uredila „Südmark“ in nemški narodni svet na Sp. Štajerskem. Pri nas se seveda v tem oziru navzlic ponovnim opominom ničesar ne stori.

V Si quid fecistis, nega! Tega starega, a še danes veljavnega izreka se drže klerikalci tudi glede napada klerikalnih golobradih tolovajev na kmeta Korenta in rajnega čevljarja Cokana v Vrbju pri Žalcu. Kaplan Schreiner seveda še ni nikoli nikogar hujskal, za kar sta gotovo vzorna primera Dobrna in govor v Petrovčah; vrbenski klerikalni fantje, katera je nazvala celo domača kmečka ženica z barabami, so nedolžni kot ovce. Najlepši dokaz za to je lanski umor Janca-Oštirja, Peskov napad na Šusteriča in uboj na Cokanu. Pa kaj bi se prerekali dalje z ljudmi — Peskove sorte! Obsoja jih vsak pošten človek na Sp. Štajerju in to je dovolj.

V Uljudni mariborski škof. Hočki in razvanjski nemškutarji so bili že več mesecev strasten boj proti hočkemu kaplanu Jos. Kranjcu. Mož je sicer marsikateri krat s svojo klerikalno politiko zavozil — ali naroden in odločen je bil proti nemškutarjem kakor že dolgo časa nikdo v Hočah. Ti so zahtevali njegovo premestitev — in mariborski škof jih je uslišal. Ali bi kaj dostavili?

Koledar „Družbe sv. Cirila in Metoda“ se pripravlja za tisk. Podružnice CMD, ki še niste imele letos občnega zбора, skličite ga takoj ter javite Družbi nov odbor in število članov, da bomo imeli natančno sliko naše obrambne organizacije.

V Šolstvo. Ta teden je nadzoroval nekatere šole v gornjegrajskem okraju deželni šolski nadzornik g. Končnik.

V Izlet v kamniško bistrice. Savinjska podružnica SPD priredi svojim gornjegrajskim članom izlet iz Gornjegrada čez Černivec v Kamniško Bistrico v nedeljo, dne 31. tm. Izletniki se peljejo z vozovi do Stahovice, potem grede peš in se vrnejo isti dan.

V Zahvala. Vsem p. t. gospem in gospodom ki so prispevali povodom jubilejne slavnosti dr. sv. C. in M. za opremo štajerskega paviljona, bodisi v denarju ali z vinom in jestvinami se prav iskreno zahvaljujemo. V Ljubljani, 28. julija 1910. Za štajersko kolonijo v Ljubljani dr. Bergman, Ana Hudovernik.

V Redni občni zbor „Slov-trgovskega društva v Celju“ se vrši kakor smo že poročali v nedeljo dne 31. julija ob pol 4. uri popoldne. Ker se bode na istem razpravljalo o važnih stvareh opozarjamo člane da se zborovanja polnoštevilno udeležijo.

V Zavoj znamk za CMD nam je uposlal g. Simon Potočnik iz Žetal v odgovor na klerikalne neumnosti.

V Iz Žalca. Kakor slišimo, nas misli zapustiti upravitelj delniške pivarne g. Benjamin Kunej. — Niso nam znani vzroki, kaj je privedlo g. Kuneja do tega, a dvomimo, če je v interesu podjetja vedno menjavanje uradništva.

V Šolska mladina v Gotovljah je naredila dne 26. tm. izlet na goro Oljko. Krasno vreme, vožnja po železnici, slikovit razgled, veselo petje, razne igre itd. vse to ostane otrokom v trajnem spominu.

V Iz Laškega trga. Kako se godi Slovincu če slučajno zajde v „nemško“ gostilno, kaže sledeči slučaj: V krčmo tukajšnjega župana Webra pride 17. tm. gost Slovenec in zahteva seveda v slovenščini četrt l vina. Županova rojenka pa — piše se Paula Žlindra in je doma iz Hrastnika — ki je ravno nadomestovala natakario, se razkorači in vpraša: „Warum verlangen Sie in einem deutschen Gasthause slowenisch, wo Sie doch deutsch kennen!“ Gost je seveda na to odgovoril s tem, da je odšel, ne da bi ngodil drzni zahtevi „pristne“ Prusije.

V Kinematograf v Trbovljah. V četrtek 4. avgusta pride v Trbovlje s svojim kinematografom „The American Wunder Bio“ g. Alojz Breclj. Ker ima mnogo lepih in letos tudi novih slik, ga priporočamo v obisk. Ostane tam do 20. avgusta. Glej inserat!

V Podsredi se vrši v nedeljo, dne 31. julija ob treh popoldne ustanovni občni zbor Ciril-Metodove podružnice. V imenu glavne družbe govori potovalni učitelj gosp. Ivan Prekoršek iz Celja. Prijatelji naše šolske družbe iz sosednjih krajev iz Rajhenburga, Kozjega, Št. Petra obiščite nas ta dan!

V Strela je ubila 24letno kmečko dekle Gungl iz Draženberga pri Sv. Ani na Krembergu, ko je bežala pred nevihto s polja domov.

V Iz Ljutomara. V „Slov. Gosp.“ se g. Ognjeslav Škamlec tako-le poslavlja: „Prišla je ura ločitve. Ni prišla nepričakovano. Vendar vsaka ločitev je bridka. Žalostno bi bilo za Ljutomer in za mene, ako bi z veselim srcem odhajal.“ — K temu duhovitemu in lapidarno pisanemu slovesu bode gotovo napisal Komarek Mihalek s Hüde lükje v „Nar. listu“ primeren komentar.

V Pri občinskih volitvah v Pesnici nad Mariborom so v 2. in 3. razredu zmagali slovenski kandidatje. Vsled tega vlada v občini veliko veselje. Pesnica je bila doslej v nemških rokah.

V Šestletnega dečka oropal in vrgel v vodo. Desetletni posestniški sin Henrik kovačič se je sešel 21. tm. v Sp. Hudinji s šestletnim kočljarjevim sinom Antonom Skalovnikom. Kovačič je opazil, da ima Skalovnik 12 vin; zvalil ga je k Hudirjskem potoku na bolj skrito mesto, tam dečku vzdel denar in ga vrgel še povrh v vodo. Isti Kovačič je dan pozneje vrgel neki perici škaf v Hudinjo. Hudobnega fantalina se je naznanilo orožništvu.

V Razpisano je pri Sv. Duhu v Halozah, 2 razr. 2. plač. razred, mesto def. nadučitelja, prošnje do 20. avg. in na 4 razrednici pri Sv. Urbanu bl. Ptuja, 3. plač. razr., mesto učitelja, ozir. učiteljice Prošnje do 31. avg. na krajni šolski svet.

V Za oškodovane vinogradnike. Letos so oškodovale že v zgodnji spomladi različne ujme spodnještajerske vinorodne kraje. Posebno občutna je ta škoda na triletnih novih nasadih, ki bi morali letos prvokrat roditi. Vsled posredovanja raznih poslancev je dovolilo poljedelsko ministerstvo prizadetim posestnikom po njihovih gmotnih razmerah deloma podpore deloma brezobrestna posojila. Minuli mesec je bilo nakazanih v ta namen od države 32 tisoč kron brezobrestnih posojil in enak znesek tudi od štajerske dežele.

Iz rajhenburških sokolskih krogov se nam piše: Dne 24. julija je priredil vrli senovski župan Senica domačo veselico. To priliko je orabil naš Sokol, da napravi takoj svoj prvi pešizlet. Kakor je to sploh navada, obvestil je o svoji nameri sosedna društva, a daleko ni mislil, da bode imelo njegovo ponižne vabilo toliko uspeha. Krški Sokol in zagrebški srbski Sokol sta prišla celo korporativno v kroju, prvi gotovo iz ljubezni do svojega deteta, a drugi iz prevelike šarmantnosti.

Hotel nas je iznenaditi ter nam vrniti naš poset o priliki njegove petletnice. Privedel je celo s seboj svojo nad 20 mož broječo fanfaro. Čast nam pa je bila tudi pozdraviti mile goste iz Brežic in Sevnice, pa tudi precejšnje število bratov Hrvatov. Seveda bi jih bilo še več, ako bi ne bilo dopoldan deževalo. Zadnje poročilo, ki pa ni izviralo iz naših vrst, ni torej glede Hrvatov odgovarjalo resnici. — Ob zvokih fanfare in pokanju topičev se je pomikal pestrobojni spreved po romantični Dovški dolinici. Pri slavoloku nas je pozdravil župan Senica, a deklice so nas obisipale s cvetjem. Odkritih glav smo še zapeli „Hej Slovani“, na kar se je množica podala na veselični prostor. Tukaj smo občudovali krasno srbsko godbo, divili se fini telovadbi Krškega in Srbskega Sokola, prepevali milodoneče pesmi ter poslušali navdušene govore. Presrečna zahvala Srbskemu in Krškemu Sokolu, najtoplejša zahvala Vam, dragi kmetje, ki ste se sešli v tako mnogobrojnem številu! Iz preprostega pešizleta se je razvilo pravo narodno slavje, čegar moralni uspeh je bil krasen. Nad 400 ljudi se je udeležilo te veselice. Ne malo pa je pripomoglo naše požrtvalno narodno ženstvo k lepemu uspehu. Gospica Kacjan in gospa Šerbec sta izročili našemu blagajniku lepo število svetlih kronic. O kako vesela je bila njegova prazna mošnja! Imeli sta pa tudi vztrajne pomočnice, izmed katerih nam bode osebito dovljeno omeniti sledeče žene in deklice: gg. Krevelj, Strgar, Kralj, Kunej, Pavlič, Presker, Radej, pl. Rainhofen, Resnik in Unschuld. Vsem činiteljem, ki so na ta ali oni način pripomogli h krasno uspeli veselici, bode izrečena najtoplejša sokolska zahvala. Na zdar!

V Iz Pulja. (Zanimivosti od 87. pešpolka). Večkrat že se je slovensko časopisje bavilo z raznovrstnimi dogodljaji pri tem polku, ali kolikor se do sedaj vidi, ni to nič drugega povzročilo v prizadetih krogih, kakor da se je napravilo nekaj takozvanih „generalvisit“. Nikakor pa niso došla dotična poročila na pristojnem mestu v razpravo. Ker je bilo dosedaj objavljeno „bob v steno“, upamo, da bode naša današnja notica vzdramila činitelje. Objaviti imamo namreč slučaj, ki se je dogodil pri 10. stotnji navedenega polka: Pri tej stotnji je poveljnik dobro znani stotnik gospod Markovič; njegov službovodja pa nekdanji hlapec v civilu, sedanji „Feldwebel“ Smrečnik. Ta zvesti služabnik, ki ima vedno na jeziku besede: Erlich währt am längsten — (pravičnost trpi najdalje), si je privoščil pri vsej svoji „pravičnosti“ šale, ki gotovo ne odgovarja temu izreku, še manj pa vojaškim predpisom: Deseta stotnja je dobila slamo, s katero se pri vojaki polnijo slamnice. „Feldwebelnu“ Smrečniku se je menda dozdevalo malo preneumno, da bi si vojaki izpraznili svoje postelje ter nadomestili staro slamo s svežo, da bi se s tem nekoliko ubranili brezštevilnih živalic, ki jih nazivamo stenice. Šel je torej kratkomalo brez vsega povelja oziroma dovoljenja ter prodal svežo slamo nekemu civilistu, kateri je vso samoumevno ponoči odpeljal (bilo je je 7 stotov). Radovedni smo zdaj na dvoje: 1. Ali plačujejo naši očetje davkoplačevalci davek zato, da se s tem denarjem kupuje slama, katero smejo gg. „feldwebelni“ — meni nič, tebi nič — prodajati raznim osebam? 2. Hoče-li pristojna vojaška oblast, ki je navadno pri vsakem prostaku jako stroga in natančna, tudi tukaj natančneje raziskati celo zadevo ter krivca postaviti tja, kamor že dolgo spada, ako sploh hoče le nekoliko vpoštevati vojaške zakone? Pri tej slami, ki bi veljala gotovo več kakor 40 kron, je g. prodajalec tujega blaga feldwebel Smrečnik imel samo teštroške, da je obljubil dotičnikom, ki so jo na njegovo povelje pomagali spravljati po noči na voz, 2 reci dva litra istrijanca. Da bi bil „kšeft“ tako slab, da jih ni mogel plačati, se nam zdi malo neverjetno, ker mislimo da kupčije s tujim blagom niso ravno najslabše. Prišli smo seveda do prepričanja, katerega nam ponovno g. feldwebel Smrečnik citira: „Da bo treba v kratkem domovino braniti“, pa po našem mnenju le pred odjemalci tuje lastnine! Hm?

Kegljanje „dobitke“
priredi moška podružnica CMD v „Skalni kleti“ od 22. jun. do 7. avg. Prebitek je namenjen šolski družbi. Keglja se lahko vsak večer od 8. ure naprej, ob nedeljah in praznikih pa dopoldne od 10. do 12. in od 2. do 10. ure zvečer.

Druge slov. dežele.

Lumparije kranjskih klerikalcev so vedno neznosnejše. Ker so napredni kranjski kmetje lansko leto preprečili, da bi bili klerikalci dobili kmetijsko družbo kranjsko v svojo last, se hočejo klerikalci maščevati tako, da ustanovijo deželni kulturni svet, kmetijsko družbo pa dajo po vladi, ki jim v vsem gre na roko, razpustiti, in s premoženjem, ki so ga napredni kmetje tekom desetletij v družbi nabrali in ki ga je nad pol milijona kron, bi razpolagali klerikalci po svoji mili volji. Večjih lopovov si človek res že niti misliti ne more!

Klerikalno gospodarstvo z ljudskim denarjem. Teden za tednom imamo poročati o novih slučajih klerikalnega „gospodarstva“. Sedaj se poroča iz Kamnika, da je tamkajšnji dekan Lavrenčič od nekega Cerarja z denarjem „Hranilnice in posojilnice“, v kateri so na dekanovo povelje zapejlani kmetje naložili svoj denar, kupil neko hišo za 55.000 K, za katero je dal Cerar pred nekaj leti 26.000 K. Očividci pripovedujejo, da je hiša na pol podrtija, in vse se čudi, kako je mogel dekan na tak brezvesten način izvračati toliko denarja. Pa seveda, kmetje bodo prikimali, dokler se ne bo — zasvetilo v njih glavah!

Ali res že norijo? Iz Kranjskega se nam poroča, da deželni šolski svet zasleduje one učitelje, ki nče otroke pozdrav „Dober dan“, češ da ta pozdrav hudo žali religiozno činstvo otrok in ljudstva.

Celovski „Mir“ se je v svoji zadnji številki kar v dveh uvodnih člankih izpsoval zoper liberalce. V enem klobasari neznosni frazer Grafenauer o liberalcih, ki trdijo, da „niso proti veri“, v drugem pa se povzdiguje klerikalno „Slov. šolsko društvo“ v deveta nebesa zaradi zaslug, ki jih žalibog niti krivo ni in se psuje liberalce, da tajijo te namišljene zasluge. Gospodje dr. Breje in kompanjoni, smešni postajate in otročji, da bi človek res ne verjel. Ali res nimate nobenega drugega dela več, ko psovati te preplete slovenske brezverce? Seveda, koroško Slovenstvo že plava v samem blagostanju in narodni sreči ter zadovoljnosti, zato pa treba „iztrebiti“ tistih par narodnjakov, ki ne odobravajo vseh oslarij, katere zagrešijo danzadnem takozvani „voditelji“!

Kaj je varanje?

Konec. Z Dolenjskega.

V Št. Jerneju je bil pred leti župnik tudi dekan. Št. Jernej je po vsem Slovenskem znana vas. Slov. reformator Primož Trubar je bil župnik v Št. Jerneju, ki se je po reformaciji v 16. stoletju imenoval: Lutersko vas. Blizo Št. Jerneja je »Lutersko selo«. To so zgodovinska tla. Tu so bili in so vneti verniki. In zdaj dela Anton Lesjak v tem kraju tako zgago! Ta bi moral biti eden imenitnejših župnikov; iz Št. Jerneja pridejo župniki kot kanoniki v Ljubljano. — Ali naj bo že vse to; nas ne briga, kako se bodo imeli duhovni bratje z Lesjakom, vprašamo le z našega laičnega stališča, kakšno je to naše sedanje duhovništvo? — Taki, kakor Anton Lesjak, župnik v Št. Jerneju, so vsi, le bolj mirne krvi so drugi; ne izbruhajo tako hitro v jezi, kar jim je na dnu srca. Vsi imajo isto šolo. V srcu mislijo, da to ni nič vse to češčenje matere božje, ta božja pota — ubogo ljudstvo pa vodijo po procesijah, po božjih potih in daljni francoski Lurd, kar stane dosti denarja. — Sedanja velika omika družega evropsko-ameriškega sveta in posebno naravoslovne, tehnične vede so preobrnille vse nauke, vse svetovno naziranje. V tem nimajo prostora čudeži in ne nadnaravne moči. To omiko je videti povsod; ona prijemlje navadno prosto ljudstvo v vlak, pri obisku mesta, pri čitanju, bodisi katerega časopisa; vse povsod je, ne pozna deželnih mej, kraljestev, narodov in tudi kat. duhovnik se ji ne more ubraniti. Tisoč je sredstev, s katerimi ta velika omika sedanje dobe upliva na vse ljudi, preobrazuje vse gospodarsko, duševno, socialno-družabno življenje in tudi glavne oddelke prejšnje omike narodov: — religijo, pravo, nauke o naravi, nrvnost, umetnost. Tudi v duhovnikih živijo Darwinovi nauki, tudi na duhovenstvo vseh veroizpovedanj upliva naravoslovna veda, iz katere je tehnika jemala svoje iznajdbe. Saj je res, da ne bode dolgo in ljudje se bodo sramovali marsikaterega verskega kulta; vsaj ne bodo hoteli biti manj vredni, inferijorni, dasi še ne bodo pojmovali prikazni naše kulture. Prav na them deluje ta in razjeda staro poslopje srednjeveške omike, kakor je po večjem že razglodala gospodarstvo istega. Vsa agitacija kat. duhovenstva, ki je vendar najizbornejša, ne more umičiti upliva te kulture. Kakor mora kat. človek rabiti železnico, telegraf, tako mora tudi pojmovati, čustvovati, kakor zahteva novo gospodarstvo, predrugačeno naziranje sveta, naziranje pomena življenja. Naprej v večjo omiko, delavsko spretnost se razvija človek in zakoni, po katerih se vlada njegovo društvo, postajajo drugačni. Kam to gre, kdo to ve! — Velike kulture so

že bile v Aziji, v južni Evropi — zginile so; ali razvijanje človeka iz slabšega do boljšega, do spretnejših moči in spretnejšega pridobivanja in lepšega uživanja je ostalo; kar se je v kakem delu sveta razvijalo, je vzlic smrti dotične kulture vplivalo naprej na druga ljudstva. Stari nekateri Azijati, Feničani, Grki, Rimljani, Mauri na Španskem so bili veliki tehniki, manjkalo jim je pa še dosti do spoznanja zdajšnjih naravoslovnih in tehničnih ved. Par tisoč let se je razvijala na podlagi starejših kultur zdajšnja veda in zdaj stvarja ista vse drugačne stavbe, kakor so egiptovske piramide, rimske železnice, vodovodi ali alhambra Maurov na Španskem. Zdajšnjemu človeku že letanje po zraku ne izvablja dosti začudenja. V tem velikanskem razvoju kulture, izobrazbe nekaterih narodov, ki tudi nas Slovence jemlje na svoji poti po vsem svetu seboj, se ta lurška zadeva in omenjeni zastopnik kat. duhovenstva na Slovenskem, župnik Anton Lesjak, vidita kot nekaj prav posebnega. Zaradi tega nam vzbujata večje zanimanje.

Pred vsem nam kaže ta lurška zadeva, da je naše slov. ljudstvo v najboljših kmetijskih krajih, kakor je vsa Dolenjska, versko vneto in še celo v rokah kat. duhovnika in da ta duhovnik to pobožnost brezobzirno izrablja v svoje namene. — Antonu Lesjaku so se širila prsa, ko je vodil procesijo 6000 ljudi s podobno lurške matere božje iz Št. Jerneja v Rakovnik. To se pravi: mi smo kralji, mi smo vladarji — voditelji mase ljudstva, mi jih vodimo, kamor hočemo! Duhovnik je bil v prvih razvojih človeštva voditelj vladar, kralji in drugi posvetnjaki-voditelji le duhovniku podrejeni pomočniki. In tako primitivno je še vladanje mase ljudstva na Slovenskem! Naši duhovniki dobro vedo, da so oni pravzaprav vladarji te mase. Kaj se brigajo isti v svojem nehanju za »oko justice«, ali drugih državnih oblasti. Sedel še nobeden ni obsojen in ječo in maščuje se, ako se političen uradnik zameri kat. duhovniku. A zdajšnja naravoslovna veda je uplivala tudi na duhovnika. Naj so le ti nasprotniki novejših naravoslovcev, naravoslovcev-jezuite ali zgodovinarja Weissa in Janssena proučevali, nič ne pomagajo, z zrakom so dihali nauke modernih ved, proti katerim se ne da dosti ugovarjati in bogoslovni nauki kakega specijelnega veroizpovedanja so danes jako težavni, ker so obdani s tisoč dvomi; bogoslovci morajo tudi v verstvih priznati stadije razvojev in morajo nauke svoje vede prilagajati razvojem drugih ved. In tedaj mora vsiklikniti marsikateri misleč duhovnik: ah, dve duši ste v meni!

Ali stari verski sistem še vlada pri nas maso; spremniti ga še ne kaže, ako je masa še duhovniku izročena v poučevanje, ki tudi vodi njeno razveseljevanje, ko so stare navade še trdne, podedovane od prednikov. Nekemu papežu je rekel nekdo, da hoče pač ljudstvo goljufano biti — in dobil je nazaj: tedaj se ga naj goljufa. — Ali bi bili slov. duhovniki neumni, ako bi se skregali z dobrim kruhom! In ta kruh si služijo tako, kakor so si ga duhovniki v prejšnjih časih, le da ne živijo tako razuzdano kakor so živeli predniki pred luteransko dobo na Slovenskem. Ali naš slučaj kaže, da jim v notranjosti tiči moderna naravoslovna veda in da se ne morejo rešiti upliva novejših velike omike. V jezi, ko župnik ne pregleda posledic kakega nastopa, izjavi, da so burke, kar je v kat. cerkvi češčenje matere božje, da so božja pota varanje ljudi. Ako kat. župnik to zapiše v sodnji namenjenem pismu, potem je vendar hotel izreči, da on sam nima vere v tako češčenje, da ima tako češčenje za varanje, goljufanje vernikov. — V jezi je človek dostikrat resničnejši.

Iz tega stališča pogledano, je lurška mati božja v Rakovniku na Dolenjskem bengalično razsvetlila debelo duševno temo v verskem oziru na slovenski kmetiji. Tukaj naivna, odkritosrčna vera v pomoč božje matere Marije, v njene čudeže, tukaj pokornost kadaverja in tam slovesne procesije v prid češčenja te matere božje in tik zraven — zasmehovanje te odkritosrčne vere, češčenje bogorodice po istih, ki so vodili procesijo, blagoslavljali studenček! — Kako se je moral ta kat. duhovnik Anton Lesjak po tako slovesno izvršeni procesiji pred 4 leti, ko je prišel v svoj farovž, tudi smejeti, ko je pomislil, kako je pomagal ljudstvo varati, katero se je zbralo na njegov klic! »Vulgus vult decipi, sanctissime pater! Ergo decipiatur!« (Ljudstvo hoče biti goljufano, sveti oče: — tedaj naj bo goljufano!) Ali je potreben na Slovenskem kult. boj proti takemu duhovenstvu?

Narodni gospodar.

Svetovna trgovinska mornarica. Skupna tonska vsebina vseh trgovinskih mornaric sveta je od 18 milj. ton v l. 1874. narasla na 28 milj. ton, torej ne v taki meri, kakor je bilo to pri ogromnem razvoju pomorskega plovstva pričakovati. A razlagati si je stvar tako, da je v tem času parna mornarica konstantno naraščala od 3⁵ milj. na 21 milj. ton, dočim je jadrna mornarica l. 1876. z 15⁶ milj. ton dosegla višek in od tega časa neprestano padala na 6⁷ milj. ton v letu 1900. Dalje je pomisliti, da je storilna sposobnost parnih ton 3 do 4 krat večja ko ona jadrnih ton, ker sta nosilnost in hitrost večji. Ako se storilna sposobnost svetovne trgovinske mornarice preračuna v jadrne tone, dobimo za l. 1909 70 milijonov ton. Skoro polovica vse trgovske mornarice se vozi pod angleško zastavo. Nemčija, ki je še leta 1870. zaostajala za Združenimi Državami Ameriški in za Francijo, je dosegla največji razvoj in je sedaj na drugem mestu. Po najnovejši sta-

tistiki lista „Nauticus“ je sestajala svetovna trgovinska mornarica avgusta l. 1909. v tisočinkah neto — registerton:

	parnikov	jadrnic	stor. sposobnost
Vel. Britanija	10.616	1474	33.322
Nemčija	2.314	448	7.389
Zdr. Države			
Sev. Am.	1.232	1.396	5.091
Norveško	894	623	3.154
Francosko	787	495	2.856
Japonsko	697	171	2.263
Avstrija	599	404	2.201
Rusija	492	580	2.957
Švedsko	556	214	1.882
Nizozemsko	577	79	1.811
Špansko	427	55	1.338
Ostale dežele	1.867	813	6.413
Skupaj	21.008	6.752	69.777

Dnevna kronika.

Vremenska prognoza. Večerna situacija 29. julija kaže na prihod viharjev od zapada, tudi pri nas zelo k nevihtam nagibajočega vremena, poleg tega tudi na izbruh elementarnih izgrediv v daljnih najbrže zopet jugozapadnih krajih. Vremenski preobrat se pričinja že 30. julija najbrže pop. Sicer pride v nedeljo do večjih vremenskih izgrediv.

Iredentisti pred dunajskim sodiščem. Dunaj, 29. julija. Trije italijanski iredentisti so stali danes pred dunajskim kazenskim sodiščem in sicer Podetti, Castelli in Cavalieri, vsi iz Tridenta. Vsi trije so bili obtoženi hudodelstva razžaljenja Veličanstva. Vsi trije so tudi tovariši obsojenega bančnega tatu Colpija, in so skupno z njim prirejali v Tridentu iredentistične slavnosti, med drugim tudi italijansko slavnost 20. septembra (v spomin osvojitve kraljestva Italije). Pri tej slavnosti so pevajoč italijanske iredentovske pesmi in preklinjajoč Avstrijo zažigali bombe, ki pa so bile seveda brez vseh nevarnih razstrelnih snovi. Peli so med drugim tudi neko iredentovsko pesem po napevu avstrijske cesarske himne. V tajni obravnavi so bili obsojeni in sicer Podetti na 5, Castelli na 4 mesece ječe, Cavalieri pa je bil oproščen.

Demonstracijski obhod radi predrage stanarine. Budimpešta, 29. julija. V nedeljo se vrši tu velik demonstracijski shod in obhod, ki je naperjen proti neznosnim cenam stanovanj.

„Hrvatski Dom“ v Zadru. Da se zagigura v potujčenem Zadru hrvatskim društvom skupno ognjišče, so sklenili tamošnji Hrvati postaviti „Hrvat-ki dom“ in so v ta namen osnovali Zadruško „Hrvatski dom“ pod predsedstvom Manfreda kneza Borellija in mnogih drugih rodoljbov. Zadrudni deleži so po 150 kron in so plačljivi po 10 kron. Vodstvo zadruga prosi tudi premožnejše Slovence za pomoč.

Narodno podjetje. Slovenci na Koroškem napredujemo, počasi sicer, a vendar le. In tak napredek v tužnem Korotanu je vendar razveseljiv. — Pred par meseci je kupil grad Gamsene pri Guštanju (Gutenstein) z obsežnimi posestvi Slovenec g. Celestin. In ravnokar je kupil neki slovenski konzorcij vrelc kisle vode s posestvom vred na Tolstem vrhu pri Guštanju na Koroškem. Tolstovrška slatina, do sedaj „Fettengupfer Sauerbrunn“ imenovana, je izborna namizna in zdravilna kisle voda.

Slovanski socialistični shod v Sofiji se je vršil 24. t. m. Zastopani so bili Bolgari, Čehi, Srbi, Ukrajinci, Poljaki ni bilo. Misel zbližanja slovenske socialne demokracije mora vsakdo pozdravljati, mučno pri stvari je le to, da se je ta shod vršil baje kot nekaj protest zoper novoslovanski shod v Sofiji, ki se ga je slikalo s strani socialističnih referestov kot — carofilski. Malo več pravičnosti bi že tudi od gospodov socialistov bilo pričakovati.

V Nenavadna nesreča. V Wagramu je sedel hlapec nekega kmeta pri zajutrkru in si je baš rezal kruh. Pri tem mu je nož spodrsnil in sicer naravnost v srce. Hlapec je umrl.

Po svetu.

V II. avstrijski kmetijsko-zadružni shod se vrši letos 14. in 15. sept. v dvorani nižjeavstrijskega deželnega zbora na Dunaju. Na dnevnem redu so važni zadružni predmeti. Prvi tak shod se je vršil na Dunaju l. 1906. in je bil jako dobro obiskan.

V Spremembe v železniškem ministerstvu. Ker bo dozdajni sekcijski načelnik v žel. ministerstvu dr. Avg. vit. pl. Weeber imenovan za glavnega ravnatelja južne železnice, postane njegov naslednik dvorni svetnik v žel. min. Ladislav Miller, ki uživa zaradi bogatega znanja in vsestranskih izkušenj splošno spoštovanje prizadetih krogov.

V Prodaja posestev zagrebške nadškofije. Kakor znano, so se ta na Ogrskem v Nadosu in Biledu ležeča posestva že nameravala lani prodati nekemu ogrskemu bančnemu konzorciju za 7 milijonov kron, A pogodba se je v zadnjem trenutku preprečila. Sedaj pa je ponudila nadškofija ta posestva, ki merijo krog 19.000 ha, erarju v nakup. Poljed. min. grof Szerenyi je pustil obe posestvi po večakih pregledati, ker se jih misli parcelirati in kolonizirati.

Ogrski vinogradi v nevarnosti. Iz Budimpešte: V 30 vinorodnih občinah se je pojavila peronospora, ki grozi uničiti vse vinograde.

Sprememba v djakovski škofiji. Škof dr. Krpac je za svojega generalnega vikarja imenoval pomožnega škofa dr. Andjelka Voršak, opata in kanonika lektorja dr. Stjepana Babiča pa za generalnega provikarja.

Čehi zmagovalci na mednarodni pevski tekmi. Te dni se je v Bruslju v Belgiji vršila mednarodna pevška tekma. Te tekme se je udeležilo tudi češko pevsko društvo „Smetana“ iz Plzni pod vodstvom svojega predsednika K. Langa in svojega pevovodje, Antonina Armeta. Jury, obstoječa iz 9 najznamenitejših belgijski glasbenikov, je prisodila društvu „Smetana“ II. častno nagrado: krasen zlati bokal, zmagovalno kolažno in častno diplomu.

Avijatični poskusi. Dne 1. septembra bodo v Lincu, Solnogradu, in Inomostu zrakoplovni poskusi avijatikov Heima in Sablatniga.

Žensko kopališče se zrušilo. V Cavalli pri Solunu se je med kopanjem zrušilo žensko kopališče in sicer tako naglo, da se nobena ženska ni mogla rešiti. 25 so jih izvlekli mrtvih izpod razvalin. Mnogo jih je težko in lahko ranjenih.

Književnost.

„Zadruga“. Julijska številka obsega članke: Avstrijski in ogrski vinski pridelki ter vinski promet med Avstrijo in Ogrsko; Nekaj statistike iz kmetijstva pri nas in drugod; Nekaj o zadrugištva na Hrvaškem; Angleška in agrarni kredit v njenih kolonijah; Zemljeknjižne predzambe. Dalje obsega ta številka celo vrsto zanimivih zadržnih in gospodarskih vesti. List stane samo 3 K na leto in ga priporočamo vsem, ki hočejo v gospodarskem smislu med ljudstvom delati, v naročevanje.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DRŽAVNI POSLANEC GABEL UMRL.

Dunaj, 30. julija: Nocoj ponoči je zadela kap drž. poslanca dr. Henrika Gabla, ko je sedel v neki kavarni v notranjem mestu. Bil je pri priči mrtev.

ZMEŠNJAVE V POŠTORNJI.

Poštorna, 30. julija: Včeraj je dospel sem okr. glavar iz Mistjeka in pa okr. komisar dr. Dreyer, kateri prevzame kot vladni komisar vse občinske agende, ker je prejšnji občinski odbor z županom vred vsled domačih preprirov odstopil. Ko je Dreyer prevzemal knjige, ki so bile v popolnem redu, se je nabrala pred občinskim uradom velika množica ljudi, vendar pa ni došlo do nobenih demonstracij.

BOJ ŠPANIJE Z VATIKANOM.

Sv. Sebastijan, 30. julija: Tukajšnji liberalci so priredili na čast ministerskemu predsedniku Canalejasu banket, na katerem je Canalejas izvajal, da je že zadnji čas za uvedbo protiklerikalne politike v Španiji. On bo jo tudi krepko nadaljeval, opirajoč se na večino v zbornici in na pametni prevdarek.

Tržne cene.

Dunaj, 29. julija. Borza za kmetijske pridelke. Poročilo v žetvi na Ogrskem ni vplivalo tukaj, ker se poroča iz Novega Jorka nazadovanje kurzov in se je rezerva nakupujočega občinstva še povečala. Tendenca se je držala, znatnejših sprememb v cenah ni bilo.

Budimpešta, 29. julija. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'43, pšenica za april K 9'72, rž za oktober K 7'10, oves za oktober K 7'17, kuruza za julij K —, kuruza za avgust K 5'54, kuruza za maj K 5'66. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca se drži, promet 14 tisoč met. stotov, pšenica v efektivu nespremenjena, ostalo mirno, termini spočetka nespremenjeni, so pozneje zelo popustili, a so si končno zopet nekoliko odpomogli.

Trst, 29. julija. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 41'50 do K 42'50 za dobavo K 32⁵/₈ do K 33⁵/₈. Tendenca stalna.

Praga, 29. julija. Sladkor. Surovi sladkor prompt K 35—, nova kampanja K 26'50. Tendenca: stalna, vreme lepo.

Budimpešta, 29. julija. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 134—136, mlade težke 140—142, mlade srednje 142—144, mlade lahke 144—146 v kilogram. Zaloga 39.024 komadov.

Budimpešta, 29. julija. Mast. Svinjska mast 160—, namizna slanina 137—.

Iščem

skladiščarja

marljivega, delavnega, ki kaj razume o mlinski stroki. — Pismene poudbe **paromlin Peter Majdič, Celje.**

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmejo se: knjigovodja 1, kontorista 2, poslovodja 1, potnik 1, pomočnikov mešane stroke 6, pomočniki železniške stroke 3, pomočniki manufakturne stroke 3, pomočnikov špecerijske stroke 9, blagajničark 5, kontoristinje 3, prodajalk 7, učencev 12, učenke 4.

Službe iščejo: knjigovodja 2, kontoristov 5, poslovodja 2, potniki 3, pomočnikov mešane stroke 20, pomočnikov železniške stroke 8, pomočnikov manufakturne stroke 8, pomočnikov špecerijske stroke 9, pomočniki modne in galanterijske stroke 4, kontoristinj 11, blagajničark 13, prodajalk 15, učencev 5, učenke 3.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Krasno posestvo

obstoječe iz 5 gospodarskih poslopij, oddaljeno 5 minut od nove kmetijske šole, 10 minut od kolo-dvera in župne cerkve. Posestvo obsega 20 oralov. Hiša je pripravna za vsako obrt; prodaja se zaradi rodbinskih razmer. Pojasnila daje **Frančiška Rataj, Št. Jurij ob juž. žel.** 435 1

Gospodična

ki je dovršila dva letnika višje deklinške šole v Ljubljani in trgovski tečaj želi primerne službe v kaki pisarni.

Ponudbe se naj pošiljajo pod „M. 1004“ poste restante Cven. 442 3-1

Prva največja zaloga čevljev v Celju

nudi p. n. občinstvu največjo izbero finih in cenih čevljev za dame, gospode in otroke. Nadalje originalne ameriške čevlje za gospode in dame. Telovadni, tenis- in domači čevlji po najnižjih cenah. Štefan S rašek, Kovaška ulica. 434 12-2

410 3-3

Naprodaj sta

dva pava

in 4 mesece star

pes **bernardinske pasme.**

Stariši psa so izborni varuhi. — Naslov pove upravnistvo Narodnega Dnevnika.

Trgovski pomočnik

vešč manufakturne in špecerijske stroke, dober prodajalec, solidnega življenja, nevstrašljiv dela, in

učenec

z dobrim spričevalom iz boljše hiše, ako mogoče vešč nekoliko nemščine se sprejmeta v trgovini mešanega blaga **Ant. Korošec, Radgona.** 438 8-2

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgote vijeno obutev.

Kinematograf v Trbovljah!

V četrtek, 4. avgusta pričnem s predstavami s svojim „The American Wonder Bio“. Imam mnogo novih slik. Program vsak dan drugi. Ostanem do 20. avgusta. Prosim obilne udeležbe.

440 1

Alojz Breclj.

Hišni sluga

kateri je vaju tudi vrtnarstva, se sprejme takoj ali pozneje. — Ponudbe so nasloviti na „Paromlin“, Celje. 439 3-1

Kilne pase tudi za najhujše, trebušne obveze, sus-pensorije, pokončne držaje ter raznovrstne varstvene stroje za telesne poškodbe, ametne roke, noge itd. izdeluje po nizki ceni prva spodnještajerska izdelovalnica **Franč Podgoršek, bandažist** Maribor, Grajska ulica 7 (Burggasse 7).

Učenec

iz dobre hiše in z dobro šolsko naobrazbo se takoj sprejme v manufakturni trgovini

R. Stermecki, Celje

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. — Za jesensko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kalijeve, solitarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 9 28-17

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Vinarna v Celju, Graška ul. št. 15

Priporoča slav. občinstvu svoja izvrstna in pristna vina, mineralne vode in sodavico. — Vino se prodaja v zaprtih steklenicah in sicer:

Ljutomerčan liter	K 0'72
Konjičan (beli in rudeči)	„ 0'56
Bizeljanec	„ 0'44
Teran (črni)	„ 0'48

Velika zaloga izvrstnega in pristnega vina v buteljkah po najnižjih cenah. Edina zaloga vin „Prve južnostaj. vinarske zadruge“.

Od 5 l franko na dom poslano.

Poslovodja

za trgovino s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki v lepem trgu Spod. Štajerskega se išče. Nastop 15. oktobra t. l. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnništvo tega lista.

Novosti

v volnenem biagu, v vseh barvah in kakovostih ter

velika zaloga

francoskih batistov za letne obleke

de laine Liberty Levantin v najnovějšíh vzorih priporoča

Karol Vanič, Celje

33 Narodni dom. 52 29

Veletrgovina „Merkur“
 .: Peter Majdič v Celju .:

priporoča poljedelske stroje kakor: mlatilnice, vitelje, čistilnice za žito, slamoreznice, mlino za sadje in grozdje itd. — Nadalje traverze, cement, strešno in izolirno lepenko.

Čebelarstvo orodje.

428 52-2

Suhe gobe, žito, fižol, laneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje
 „Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špecerijsko blago, kakor žito in deželni pridelki, najcenejše, na debelo in drobno. — Premog v celih vozovih, debel K 2 10, droben K 1'40 100 kg na dom postavljen v Celju. Drugam po dogovoru

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

L. 1911

Ne odlagajte z naročili

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko proti franko vrnitvi.

L. 1911

Iv. Jax & sin, Ljubljana
 Dunajska cesta števil. 17

336 52 10

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
 za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Centri zastonj in franko.

249 38-16

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevezite vseh steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklenih in porcelanastih posod, svetilk, vsakovrstnih šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

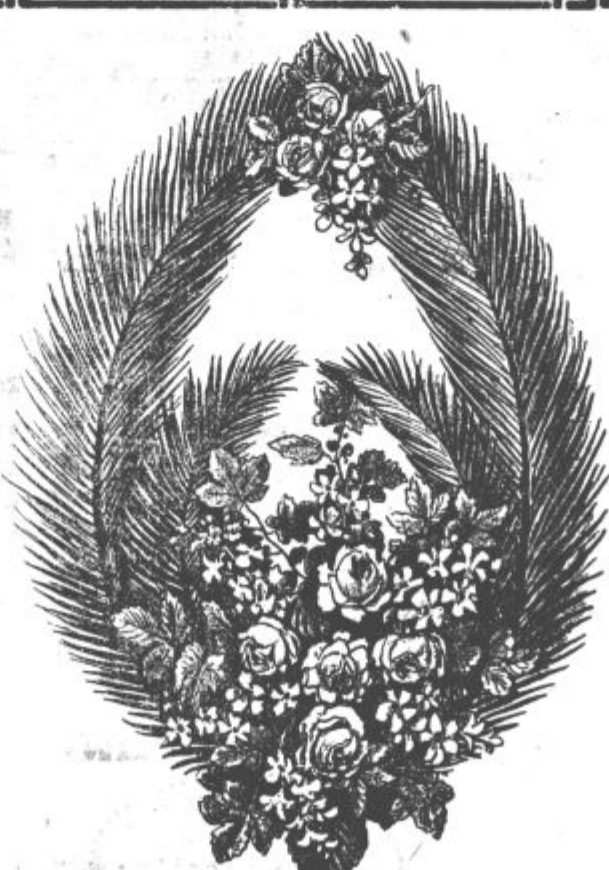
Nagrobne
vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
 v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinoveca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Narodni slikar in pleskar v Celju.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor tudi cerkvena, sobna in dekoracijska, slikarije, črkoslikarstvo na steklo, les, itd. — Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. — Sprejemem takoj več zanesljivih pomočnikov.

Mihael Dobrave, Celje,
Gosposka ulica št. 5.

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obi. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motejnu prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane čisteče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika specialna steklenica K 5.—

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo.

zanesljivega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 škatljici K 3'60. Naslov: Lekarna pri angelu varhu

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah.

315 18—12

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-92

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

66

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih deli kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski stelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in struganje kamena s troji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in aljenitov po raznovrstnih narisih in niskih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: lavanje napisov v iste.

Winko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-28

stavbena zlasti tesarska dela.

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina.

Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

— — — — —
Agro-Merkur preskrbi vsako blago.
Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

29-29 **Cene najugodnejše, postrežba solidna.** 29
Zahtevajte pravila, cenike. — — — — — Ponujajte svoje pridelke.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščen papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

88 48-25

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

48 52-28

POSOJILNICA v CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadruženikov, kateri imajo vsega nad 72.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

— — — — — Poštne hranilnice ček. št. 9579 — — — — —

V lastni hiši
„Narodni dom“

Telefon št. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

18. 50-20